

Johann Schneider

**ŠOKUJÍCÍ PRAVDA
O SMRTI STUDENTŮ
Z DJATLOVOVY
EXPEDICE**

Splendidum družstvo

Šokující pravda o smrti studentů z Djatlovovy expedice

JOHANN SCHNEIDER

Splendidum družstvo • Vražné, Hynčice

ŠOKUJÍCÍ PRAVDA O SMRTI STUDENTŮ

Z DJATLOVOVY EXPEDICE

Copyright © Johann Schneider, 2023

Cover © Splendidum družstvo, 2023

Czech Edition © Splendidum družstvo

Vražné, Hynčice, 2023

První el. vydání

ISBN 978-80-7681-288-8 (EPUB)

ISBN 978-80-7681-289-5 (MOBI)

ISBN 978-80-7681-290-1 (PDF)

Obsah

Představení studentů a rozhovor s bratrem zesnulého Krivoniščenka
Záhadný Semen Zolotarev - nové testy DNA
Chronologie událostí po dnech + záznamy z deníků Djatlovců
Popis mrtvých těl
Kletba Hory mrtvých
Jurij Judin a jeho deník
Otázek je mnoho
Světelné koule
Výpovědi svědků
Co se tenkrát událo je už zřejmé...

Představení studentů a rozhovor s bratrem zesnulého Krivoniščenka

Záhadná historie Djatlovského průsmyku hýbe myslí mnoha lidí již 64 let. Mnoho vědců a nezávislých badatelů se snažilo rozluštit záhadu smrti devíti studentů, ale ani po tak dlouhé době nebyla pojmenována přesná příčina toho, co se stalo.

Leden 1959. Skupina devíti zkušených horolezců pod vedením Igora Djatlova se vydala na túru do osudného průsmyku. Zpočátku šlo vše podle plánu. Dne 31. ledna dosáhli členové Djatlovovy skupiny horu Kholatchakhl a pokusili se vystoupit na její vrchol. Silný vítr a tma je však donutily výstup odložit. Rozhodli se sestoupit do údolí Auspia a přenocovat. Dne 1. února skupina opět vystoupila na svah Kholatchakhlu a utábořila se poblíž bezejmenného průsmyku, který se později stal známým jako Djatlovský průsmyk.

Od tohoto okamžiku se příběh Djatlovců, založený na jejich denících a fotografiích, přerušuje. Všechny další události známe z vyprávění jejich přátel a příbuzných a také z údajů pátracích akcí a vyšetřovacích dokumentů.

Tato tragédie je stále jednou z nejzáhadnějších, ale já si troufám napsat, že jsem pomocí uvolněných tajných informací a vyprávění svědků dal dohromady skládačku této tajemné záhady a odhalil tak pravdu.

Nyní si představíme členy Djatlovovy expedice.

Igor Alexejevič Djatlov

Datum narození: 13. ledna 1936

Věk v době úmrtí: 23 let

Nebyl ženatý

Student Uralského polytechnického institutu, 5. ročník radiotechnické fakulty, vývojář a tvůrce VKV radiostanic.

Jako školák, který právě dokončil 7. třídu, se účastnil turistických výprav spolu se svým bratrem Vjačeslavem, studentem UPI. Do paměti se zapsal tím, že si v roce 1951 vzal podomáčku

vyrobený přenosný přijímač, který byl v té době velkou raritou. Tento přijímač si vyrobil sám. Od prvních dnů studia na UPI se aktivně zapojoval do turistického života. Vyznačoval se pečlivostí při plnění zadaných úkolů, dobrou fyzickou připraveností, vyrovnanou povahou, přátelským vztahem k lidem. A také řemeslnou zručností, tedy schopností udělat jakoukoli práci dobře, inteligentně, často originálně.

Vývojář a tvůrce VKV-rádiostanic, používaných v roce 1956 pro rádiovou komunikaci na táboře, vyvinul i vaříč malých rozměrů vhodného pro použití na táborech v letech 1958-1959. Říkalo se o něm, že je schopným inženýrem elektroniky.

Podle některých zdrojů dostal Djatlov nabídku zůstat na UPI a pokračovat ve vědecké práci i po ukončení studia, a také mu bylo v roce 1959 nabídnuto místo proděkana jeho fakulty.

Byl to on, kdo vymyslel postavit stan v zimě v bezlesí (v horách, v tundře) na lyže, umístěné upevněním dolů, výsledkem byla rovná plošina, navíc oddělující látkové dno od sněhu.

Měl velké zkušenosti s dálkovými a dlouhými túrami, včetně těch s vysokým stupněm náročnosti, dá se říci – profesionální turista. Povahou byl rozvážný a soudný, těšil se autoritě v turistickém oddíle sportovního klubu UPI, kde byl považován za jednoho z nejzkušenějších sportovců.

Při přípravě na zimní táboření v roce 1957 s přáteli navrhl a vyrobil malý, kompaktní a pohodlně uložitelný batoh. Byl zavěšen ve stanu a dobře se vyhříval. Na jeho návrh byli sešité dva standardní stany pro 4 osoby do jednoho dlouhého stanu. Při přípravě na cestu pečlivě vybíral účastníky a dbal nejen na fyzickou

a sportovní přípravu, ale i na morální klima ve skupině. Organizoval pravidelné tréninky s plnou výstrojí.

Podle některých zdrojů ho s jednou z účastnic pochodu, Zinaidou Kolmogorovou, pojily vřelejší vztahy než pouhé přátelství.

Alexander Sergejevič Kolevatov

Datum narození: 16. listopadu 1934

Věk v době úmrtí: 25 let

Nebyl ženatý

Student Uralského polytechnického institutu. Fakulta fyziky a technologie, 4. ročník.

Před nástupem a studiem na UPI absolvoval Sverdlovskou hornicko-hutnickou technickou školu, obor "metalurgie těžkých neželezných kovů", poté pracoval jako starší laborant v tajném ústavu ministerstva středního strojírenství v Moskvě, později reorganizovaném na Všeruský výzkumný ústav anorganických

materiálů. Tento ústav se zabýval výzkumem v oblasti materiálové vědy pro jaderný průmysl. Během práce v něm Kolevatov nastoupil do Všesvazového korespondenčního polytechnického institutu, studoval zde první rok a vrátil se do Sverdlovska – přešel do 2. ročníku Uralského polytechnického institutu. Celkem v Moskvě Kolevatov žil a pracoval něco přes 3 roky – od srpna 1953 do září 1956.

Ze vzpomínek Jevgenije Grigorjeviče Zinovjeva, účastníka pátrání v roce 1959:

“Saša byl starší než my a měl už turistické zkušenosti. Než se jako člen moskevského týmu přestěhoval z Moskvy do Sverdlovska, absolvoval putování po cirkumpolárním Uralu a stihl navštívit horu Sabre. Vyznačoval se upraveností, pedantstvím a zároveň dokázal vtipkovat a vycházet se svými kamarády ze skupiny. Saša byl vůdčí osobností. Na začátku roku 1957 vedl lyžařskou výpravu přes střední Ural s výstupem přes Kačkanar přímo na Horní Turu. Saša se držel pevně, o přestávkách kouřil starodávnou dýmku a dopřával si pravý voňavý tabák. Saša Kolevatov byl soudný člověk, těšil se důvěře lidí. Během túr si pečlivě vedl deník, ale nikomu ho neukazoval, zřejmě se svěřoval se svými postřehy a zachovával mlčenlivost.”

V době své smrti měl tedy již dostatek zkušeností z turistických cest různé, včetně vysoké, kategorie náročnosti. Podle vzpomínek na něj byl Kolevatov zodpovědný, velmi přesný a precizní, rozvážný, metodický, měl silnou a pevnou povahu, ale zároveň uměl žertovat a snadno nacházel společnou řeč s lidmi, dokázal stmelit kolektiv.

V létě 1958 Saša vedl jednu skupinu do peřejí Bazyisky a úspěšně absolvoval první část trasy pěšky. Po absolvování horské části trasy, příchodu k hornímu toku Kazyru a postavení voru však

kluci začali splouvat o něco výše, než bylo plánováno. V technicky náročné přejezi "líce" se těžký raft převrátil a všechny věci a batohy s jídlem se utopily. Pouze jeden Sašův batoh byl přivázaný a voda ho neodnesla. Obsahoval peníze, pas, suchou krabičku zápalek a jeden pytlík mouky, který je zachránil před hladem. Všichni chlapci přežili a doplavali na stejném voru do tábora, kde se jim dostalo potřebné pomoci.

Alexandr Kolevátov jak je výše uvedeno si při svých túrách vždy psal deník. Ale bohužel se ten poslední údajně žádné z pátracích skupin po tragédii nepodařilo najít.

Slobodin Rustem Vladimirovič

Datum narození: 11. ledna 1936

Věk v době úmrtí: 23 let

Nebyl ženatý

Absolvent UPI, inženýr kombinátu č. 817 (PO Mayak).

Inženýr kombinátu č. 817 (PO Majak) uzavřeného režimního zařízení Čeljabinsk-40, kde se vyrábělo “zbrojní” plutonium (přišel tam pracovat o rok později než Georgij Krivoniščenko).

Rustem vedl aktivní, sportovní život a byl iniciátorem mnohých sportovních a turistických akcí.

Když se stalo, že se šlo sklízet brambory a přšelo, chlapi seděli a hráli karty a Rustem si nazul tenisky a organizoval běžecké výlety.

Slobodin měl také dlouholeté zkušenosti s turistikou, včetně túr vysokého stupně obtížnosti. Podle vzpomínek na něj byl Slobodin velmi sportovně založený, dokonale fyzicky vyvinutý, trénovaný, silný, vytrvalý a měl rád běh na dlouhé tratě. Dobře hrál na mandolínu, miloval hraní na ni a nástroj si vzal i na svou poslední túru.

Disponoval mimořádnou vůlí a fyzickými vlastnostmi. Věnoval se hned několika sportům. Rustem byl znám jako silný a spolehlivý soudruh, klidný, málo slovný, vyrovnaný. Slobodinova rodina bydlela v profesorském domě ve velmi prestižní čtvrti Sverdlovka. Sám Rustem o tom nikdy nehovořil. Rustemův otec se synem hodně cestoval, šlechtil jeho povahu a vedl ho k morálním hodnotám a pevné vůli. Rustema měli všichni rádi. Vždycky dělal ranní cvičení navzdory povětrnostním podmínkám. Železná vůle a inteligence. “Muž budoucnosti” – tak mu říkali.

Slobodinovi rodiče žili nějakou dobu ve Střední Asii a je docela možné, že právě na počest jednoho z tamních národních hrdinů dostal chlapec jméno Rustem (on i jeho rodina byli národností Rusové).

Rustem se narodil v Moskvě. Rodina Slobodinových se v roce 1944 přestěhovala z hlavního města do Sverdlovka, kde Rustem

absolvoval střední školu. Rustemův otec Vladimir Michajlovič byl významným vědeckým pracovníkem UralniISKhozu. Jeho matka Naděžda Fjodorovna Samsonovátová pracovala ve stejném podniku rovněž jako výzkumná pracovnice. Rustem Slobodin vystudoval strojní fakultu UPI. Byl uznávaným sportovcem.

Thibault-Brignol Nikolaj Vladimirovič

Datum narození: 05. června 1935

Věk v době úmrtí: 24 let

Nebyl ženatý

Absolvent Uralského polytechnického institutu – stavební fakultu UPI absolvoval v roce 1958. Inženýr, mistr.

Také on, stejně jako všichni ostatní Djatlovovi muži, měl dostatek zkušeností z výšlapů, včetně těch s vysokým stupněm náročnosti.

Vzpomínalo se na něj jako na společenského, energického, přátelského vtipálka. Thibault-Brignol byl mimo jiné poměrně schopný a zručný v kreslení krokví (*krokví je plán nebo nákres terénu, zhotovený metodami glazometrického měření*), včetně této túry.

Své komplikované příjmení získal po svém otci, francouzském komunistovi. Sám Nikolaj se narodil v lágru – jeho matka byla utlačovaná.

Ze vzpomínek Jevgenije Grigorjeviče Zinovjeva, účastníka domovních prohlídek v roce 1959.

“Tajemný Thibault-Brignol. Kromě neobvyklého francouzského příjmení, které mu způsobilo mnoho potíží, Kolja zaujal svým impozantním zjevem. Středně vysoký, tmavý, s příjemnou inteligentní tváří a pohyblivými očima, se oblékal do nevšedního oblečení. Na hlavě černou čepici-šášku s odvázanými ušima visícíma nahoru, na nohou černé gumové tvarované boty, tmavé kalhoty, shora přikryté jednoduchou bavlněnou bundou do každého počasí, přepásanou opaskem se zastrčenou sekerou. No prostě jako správný chlap z velkého světa! Kolja sledoval stopy v čerstvě napadaném sněhu, učil nováčky rozdělovat dříví ze “sukharů” (suchých stromů), rozdělovat oheň v zasněžených podmínkách, roztápet sněh ve vědrech na společném ohništi pro vaření jídla a čaje.

Nikolaj byl nepostradatelný při náročných túrách. Někdy dokázal jako Sisyfos vyvalit svůj těžký kulatý abalakovský batoh na některé horské průsmyky a vší silou nadával a haněl svého neúnavného jezdce. Humor pomáhal nejen jemu, ale i jeho společníkům, aby se uvolnili od fyzického a stresového vypětí na cestách.”

Nikolajův poslední dopis, zveřejněný v knize Olega Archipova Smrt pod “tajenkou”:

“Zatím není jasné, kdo je vůdcem pochodu. Djatlov má nějaké komplikace s tréninkem. Pokud Igor nebude moci přijet, pozveme Verchoturova z Lysavy. Já jdu navzdory všemu! Soustředění začne brzy. Zbývá mi už jen málo – navrhnout pár alb pro “Burevestnik”. Igor teď přejde k reportáži. Musím napsat text, přepsat ho a vůbec, drobné papírování ...

...Pracuji jako mistr na stavbě. Je to trochu náročné, ale ještě jsem nebyl postaven před vojenský soud. Takže sbohem, kariéro, kam mě to zaválo! Můžeme si o tom napsat později, jestli máš zájem. Zdraví vás celé naše bratrstvo poutníků za dobrým a novým...”

Kolmogorová Zinaida Alexejevna

Datum narození: 12. ledna 1937

Věk v době úmrtí: 22 let

Svobodná

Studentka Uralského polytechnického institutu, 4. ročník fakulty radiotechniky.

Narozena ve městě Kamensk-Uralsk, Sverdlovská oblast. Měla mnoho turistických zkušeností, včetně vysoké kategorie náročnosti, chodila po Uralu i Altaji. Na Kolmogorovou se vzpomínalo jako na dívku s pevnou a silnou povahou, která se těšila lásce a úctě ostatních, mimo jiné i v turistickém klubu UPI byla “duší společnosti”.

Zina byla úžasná, velkorysá osoba, oblíbená v sekci UPI tour.

Igor Dyatlov

S Igorem Djatlovem studovala na stejném kurzu, na stejné radiotechnické fakultě. A samozřejmě ne bez Igorovy účasti se dostala do zájezdové sekce. Prakticky všechny zimní a letní prázdniny trávila na lyžích a na túrách. Zina na sebe dobrovolně vzala břímě organizační a masové práce v zájezdové sekci UPI. Vedla evidenci a agitaci pro přijímání nováčků do zájezdového oddílu, přípravu odznaků. Zde neměla sobě rovné. Ve třetím roce se Zina vydala na náročný trek přes hornatý Altaj. V oblasti Teletského jezera ji uštkl do nohy jedovatý had. Dívku před smrtí zachránila rodina lesníka, když na rány po hadím uštknutí aplikovala sérum z obyčejné zakysané smetany. Zina statečně snášela tento bolestivý kritický stav, ale velmi se obávala zdržení skupiny na trase. I přes tento kritický okamžik mezi životem a smrtí se Zina nevzdala turistiky. Během zimních prázdnin roku 1958 se jí podařilo vyrazit na lyže na severní Ural. Začala příprava na zimní zasedání a

současně na lyžařské výlety na Ural, včetně tohoto tragického výjezdu na horu Otorten.

Cestou do Ivdelu poslala Zina na stanici Serov svůj poslední dopis. Adresátem byla její přítelkyně Valentina Tokareva:

“Valko, drahá! Tady jedeme na tábor. Chceš, abych tě překvapila? Jede s námi Jura Dorošenko. Valjuško, nevím, jak se budu cítit, chovám se k němu jako ke každému jinému, ale nějak je to velmi těžké, protože jsme spolu a nejsme spolu (Nedlouho před výletem se Jura a Zina rozešli, ačkoli mnoho přátel při pohledu na jejich milostný vztah prorokovalo šťastnému páru svatbu, – pozn. autora).

Ted’ už všichni spí. Judin, Krivoniščenko a Kolevatov sedí kolem a zdraví se s námi. Rustik Slobodin také. A vlak už jede, za tři hodiny budeme v Serově. Za okny se zvedá uralská tajga. Je dobré žít v tomto světě, má drahá. Víš, mám takovou náladu, smutnou i veselou zároveň. Někde v Kamensku na mě čekají, až půjdu do práce. Zatímco dopisuji, právě jsme odjeli, a zdá se, že přišel kontrolor a my nemáme všechny lístky, jako obvykle.

Žij, Valjuško, a raduj se z dobrých věcí, co dělat, když je někdy smutno? Musíš přece žít, ne? Nebo ne? Měla bys v životě vidět jen dobré věci, pak se budeš víc radovat. Dávám ti své slovo, že všechno bude v pořádku.

Dneska jsem moc smutná, protože se drží za ruce s nějakou holkou. Žárlím.”

Jurij Nikolajevič Dorošenko

Datum narození: 29. ledna 1938

Věk v době úmrtí: 21 let

Nebyl ženatý

Student Uralského polytechnického institutu. Podle jedněch údajů – fakulta zdvihacích a dopravních strojů, kurz (?), podle jiných údajů – fakulta radiotechniky, 4. kurz.

Měl bohaté zkušenosti z dlouhých treků, včetně těch s vysokým stupněm složitosti.

Podle některých zdrojů se před vznikem bližších vztahů mezi Zinaidou Kolmogorovou a Igorem Djatlovem dívce dost vážně dvořil a ona mu to oplácela. Později z tohoto vztahu sešlo, ale přátelství s Igorem i se Zinaidou zůstalo.

Dorošenko měřil 180 cm – byl nejvyšší z Djatlovovy skupiny. Klidný, skromný, ale sebevědomý muž.

Ze vzpomínek účastníka pátrání v roce 1959 Jevgenije Grigorjeviče Zinovjeva:

“Jednou při výpravě k nám na okraj lesa, zarostlého borůvčím, večer, když byly postaveny stany a zapálen oheň, náhle přišel velký hnědý medvěd. Toto nečekané nebezpečí ohlásil výkřik Jury Dorošenka. On sám bez váhání neohroženě vyrazil k šelmě s geologickým kladivem v ruce. Nezbývalo než našeho statečného druha podpořit a s hurónským “dáme medvěda” jsme se vrhli na medvěda – někdo se sekerou, někdo s nožem, někdo s klackem.

Všežravý medvěd, poklidně lovící sladké borůvky, psychický útok nevydržel a upustiv borůvky, spěšně ustoupil. Jura Dorošenko šelmu krátce pronásledoval... vrátil se s výrazem vítěze, statečného, odvážného muže, který překonal strach.”

Ludmila Dubinina

Datum narození: 12. května 1938

Věk v době úmrtí: 21 let

Svobodná

Studentka Uralského polytechnického institutu, strojní a ekonomická fakulta, 3. ročník.

Měla velké zkušenosti z dlouhých treků, včetně vysokého stupně náročnosti. V únoru 1958, rok před tragédií, byla vedoucí skupiny túry 2. kategorie náročnosti na severním Uralu. Byla aktivistkou turistického oddílu sportovního klubu UPI (podle recenzí ráda a dobře zpívala a byla dobrou fotografkou. Mnoho fotografií z posledního Djatlovova treku pořídila právě Dubinina).

V informacích o Ludmile Dubinové je možné se setkat s popisem takové situace: v roce 1957, dva roky před smrtí, při tažení na Východní Sajan, pod vrcholem Grandiose, v tajze, byla Ludmila v důsledku nehody silně zraněna brokovnicí do nohy náhodným výstřelem. V této situaci bylo zaznamenáno její klidné chování a něco, co by se dalo nazvat adekvátní reakcí během bolestivého a náročného transportu v obtížných podmínkách po zranění.

Luda Dubinina vstoupila do turistického života UPI doslova od prvních krůčků studia na ústavu.

Georgiy/Yuri Alekseevich Krivoniščenko

Datum narození: 07. února 1935

Věk v době úmrtí: 24 let

Nebyl ženatý

Absolvent Uralského polytechnického institutu.

Inženýr v kombinátu č. 817 (PO Majak) závodu Čeljabinsk-40 v Čeljabinské oblasti, kde se vyrábělo “zbrojní” plutonium, látka určená pro jaderné zbraně (rok po Krivoniščenkově příchodu tam přišel pracovat také Rustem Slobodin). Během svého působení zde byl Krivoniščenko jedním ze svědků a účastníků likvidace slavné radiační katastrofy způsobené člověkem – Kyštymské havárie (29. září 1957).

Byl přítelem a kamarádem téměř všech účastníků tohoto treku, zvláště se přátelil s Djatlovem, a Krivoniščenko absolvoval téměř všechny treky, na které se vydal Djatlov.

Přátelé Krivoniščenka často oslovovali Jurij, nikoliv Jiří – proto se v některých dokumentech můžete setkat se záměnou jména.

Krivoniščenko se narodil na Ukrajině. Rodina žila v Kurachovce, Saratově, Uralsku, Orsku, Čkalově a Krasnojarsku. V roce 1949 se rodina Krivoniščenkových přestěhovala do Sverdlovska, kde Jura absolvoval střední školu č. 1.

O Krivoniščenkovi je známo, že vyrostl v inteligentní známé rodině.

Žili v centrální části Sverdlovska. V té době byli považováni za poměrně zámožné. Krivoniščenko měl prostorný, pěkný byt.

Jurij Krivoniščenko měl velmi zapamatovatelný silný a zvučný hlas. Jednou jste ho slyšeli křičet a nikdy na to nezapomenete.

Byl to veselý a vtipný chlapík. Všichni mu říkali prostě Jurka, protože byl svůj. Dobře fyzicky i vytrvalostně připravený turista, který úspěšně absolvoval mnoho náročných tras různého stupně obtížnosti. Byl to talentovaný člověk, měl rád poezii a sám psal básně.

Mnoho badatelů se zajímalo o to, že Grigorij Krivoniščenko, žil a pracoval v uzavřeném uralském městě Čeljabinsk-40, postavený vedle jaderné elektrárny. Na mapě SSSR žádná taková města nebyla a vše, co se tam dělo, bylo státním tajemstvím. Rustam Slobodin žil ve stejném uzavřeném městě. Někteří badatelé na tom staví i samostatnou verzi: jak mohla kontrarozvědka za studené války pustit dva nosiče státních tajemství na vzdálenou horskou túru? Co kdyby se rozhodli uniknout s tajnými informacemi? Ti, kteří se drží této teorie, vysvětlují následující události takto: oblečení obyvatel uzavřených měst má pro nepřítele neuvěřitelnou hodnotu – protože podle složení prachu, který se na něm usadil, lze vysledovat složení toho, co přesně reaktor dokáže vyrobit. V důsledku toho, když zmizeli dva obyvatelé uzavřených měst, rozvědka začala pátrat.